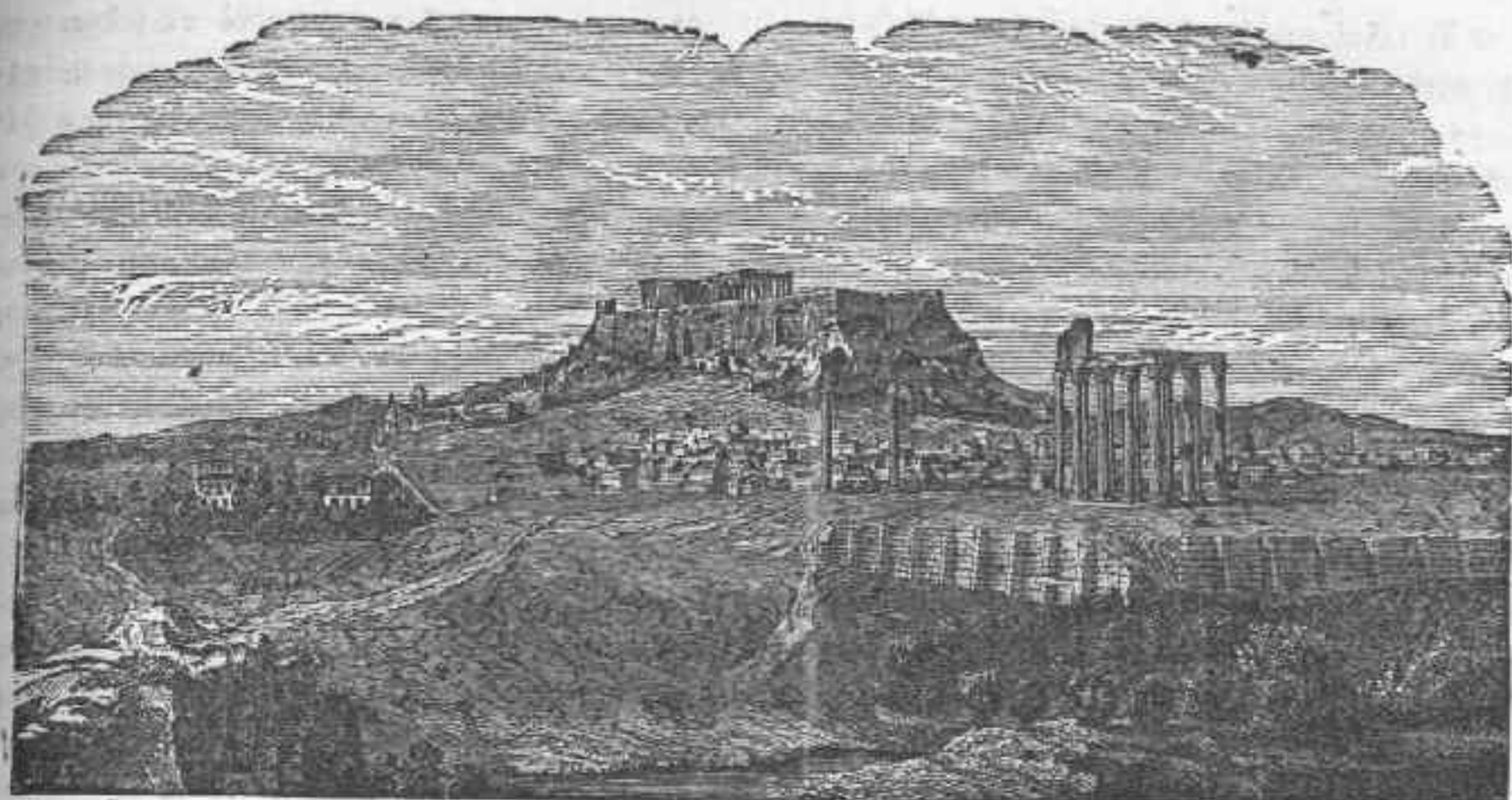

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ, 1870.

ΤΟΜΟΣ ΚΑ'.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 442

ΘΛΙΓΑ ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ ΟΥΙΛΛΕΜΑΙΝΟΥ.

Εάν διὰ τὸν κοινότερον τῶν ἀνθρώπων λέγωμέν-
τινα περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ, πόσον πλείονα ὀφείλο-
μεν νὰ εἰπώμεν περὶ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἱ ὅ-
ποιοι εἴτε οὕτως εἴτε ἄλλως ὠφέλησαν ἢ καὶ εὐηρ-
γέτησαν τὴν ἀνθρωπότητα; Περὶ τῶν μεγαλεπιδό-
λων καὶ ἀνδρείων στρατηγῶν, οὓς ἅπας ὁ κόσμος
θαυμάζει καὶ εὐφημεῖ περὶ τῶν φιλοσόφων, τοὺς ὅ-
ποιους μέγα μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους μελετᾷ
καὶ σπουδάζει καὶ ὧν τὰς ἀρχὰς αἰὶ ἀνὰ στόμα φέ-
ρει περὶ τῶν ποιητῶν, οἵτινες ἀπεθανάτισαν τὰ
κλέα τοσούτων ἐνδόξων ἥρώων· περὶ τῶν καλλιτε-
χνῶν, οἵτινες κατ' ἄλλον τρόπον εὐηργέτησαν τὸ ἀν-
θρώπινον γένος; Ὁ Φειδίας, ὁ Πραξιτέλης, ὁ Ἀπελ-
λῆς μεταξὺ τῶν καλλιτεχνῶν· ὁ θεὸς Ὀμηρος, ὁ
Δάντης, ὁ Σαίξπηρος μεταξὺ τῶν ποιητῶν· ὁ Πλά-
των, ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Βίκτωρ Κουζίνος μεταξὺ
τῶν φιλοσόφων· ὁ Οὐάσιγκτων, ὁ Ναπολέον Βονα-
πάρτης μεταξὺ τῶν στρατηγῶν, ἅπαντες οἱ ἄνθρω-
ποι αὐτοὶ δὲν εἶναι αἰώνιοι εὐεργεταὶ τῆς ἀνθρωπό-
τητος, δὲν πρέπει τὸ ὄνομα αὐτῶν νὰ μένῃ ἀνεξά-

λειπτον ἐν τῇ μνήμῃ ἡμῶν; Δὲν πρέπει ὁ βίος αὐ-
τῶν νὰ γίνῃ γνωστὸς εἰς πάντα; Καθῆκον ἡμεῖς
μάλιστα νομίζομεν τὸ νὰ μελετᾷ τις τὸν βίον τοι-
ούτων ἀνδρῶν, ὅπως καθ' ὑπέρτερόν τινα λόγον κα-
θῆκον ἔχομεν νὰ μελετῶμεν καὶ νὰ σπουδάζωμεν
τοὺς ἱεροὺς καὶ θείους λόγους τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ· διότι ὅπως ὁ Χριστὸς ἐδίδαξεν εἰς
τὸν ἄνθρωπον τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἀρετὴν, τὸ δίκαιον,
οὕτω καὶ οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι ἄνδρες ἐδίδαξαν εἰς ἡ-
μᾶς ποῖος ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, πῶς ὠφελι-
μώτερον δυνάμεθα νὰ καταναλίσκωμεν τὰς διαφο-
ρους ἡμῶν δυνάμεις, πόσον ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις
συμβάλλει εἰς τελειοποίησιν τοῦ ἀνθρώπου. Οὐδεὶς
ἐγένετο μέγας εὐθύς ὥς ἤλθεν εἰς τὸν κόσμον αὐτόν·
ὁ χρόνος, ἡ μελέτη καὶ τὰ παρδείγματα τῶν πα-
ρωχημένων γενεῶν ὑπῆρξαν οἱ διδάσκαλοι αὐτοῦ.
Πρόκειται ἤδη νὰ εἰπώμεν ὀλίγα περὶ τοῦ περικλε-
οῦς φιλοσόφου καὶ ἐξόχου φιλέλληνος Οὐίλλεμαίνου.

Ὁ πρὸ ὀλίγων μηνῶν συμβῆς θάνατος τοῦ Οὐίλ-
λεμαίνου ὑπῆρξε μέγιστον εἰς τὴν Γαλλίαν τραῦμα·
ἡ Γαλλικὴ Ἀκαδημία ἀπωρξάνισθη τοῦ αἰδίου αὐ-
τῆς γραμματέως· ἡ γαλλικὴ φιλολογία ἀπώλεσε τὸν
πρῦταν τῶν σοφῶν της· ἡ δὲ Ἑλλὰς ἐστερήθη ἑνὸς
τῶν ἐνθερμοτέρων συνηγόρων της. Ὁ Οὐίλλεμαῖνος
ἀπέθανε μόλις ἄγων τὸ ὀγδοηκοστὸν τῆς ἡλικίας του
ἔτος. Ἐγεννήθη τὴν 10 Ἰουνίου τοῦ 1790. Ἐπτα-

καιδεκπέτης μόλις, εύρισκόμενος ἔτι ἐν τοῖς θρανίοις τοῦ Λυκείου, ἀνεπλήρου τοὺς καθηγητὰς του Castel καὶ Luce de Lancival. Δύο κατόπιν ἔτη, ὁ κ. Fontanes ὠνόμασεν αὐτὸν ἐπίτιμον καθηγητὴν τῆς ῥητορικῆς ἐν τῷ λυκείῳ τοῦ Charlemagne καὶ εἰσηγητὴν τῶν φιλολογικῶν διαλέξεων ἐν τῷ Ἀδασκαλείῳ, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου χρόνου εἶχεν ἰδρυθῆ. Δύο καὶ εἴκοσι ἔτων γενόμενος, ὁ νέος Οὐίλλεμαῖνος ἀνέλαβε ν' ἀπαγγεῖλῃ ἐν τῷ γενικῷ διαγωνισμῷ τὸν εἰς τὴν λατινικὴν γλῶσσαν ἔπαινον κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος συνηγωνίζετο ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ ἐπὶ τῷ τῆς εὐγλωττίας βραβείῳ, καὶ ὁ τοῦ Montaigne ἔπαινος ἐλάμβανε τὸ βραβεῖον, κρινομένου τοῦ ἔργου τούτου ἀνωτέρου ἀπάντων τῶν ἄλλων. Μετ' οὐ πολὺ, ἀναγορευθεὶς καθηγητὴς ἀναπληρωτικὸς τῆς νεωτέρας ἱστορίας ἐν τῇ σχολῇ τῶν γραμμάτων, προεκτῆρξατο τῆς διδασχῆς του διὰ λαμπρᾶς εἰκόνης ἐξηγμένης ἐκ τῆς γενικῆς ἱστορίας κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα. Μετ' οὐ πολὺ, ἐκ δευτέρου, τὴν 21 Δεκεμβρίου 1814, ἡ γαλλικὴ Ἀκαδημία ἀπέβαιμεν εἰς αὐτὸν τὸ βραβεῖον τῆς εὐγλωττίας διὰ τὸ *Δοκίμιον περὶ τῶν πλεονεκτημάτων καὶ τῶν ἐλλείψεων τῆς κριτικῆς*, καὶ, ἐξαιρετικῶς, παρείχεν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα ν' ἀναγνώσῃ αὐτὸς οὗτος τὸν λόγον του ἐνώπιον τῶν παρευρισκομένων ἐν τῇ συνεδριάσει ξένων μοναρχῶν. Ἀφοῦ ἔλαβε καὶ τρίτον βραβεῖον εὐγλωττίας, ἀπαγγέλλων τὸν *Ἐπαινον τοῦ Montesquieu*, ἐξέδωκε τὸ 1819 τὴν τοῦ *Κρόμβελ ἱστορίαν*, ἣτις ἤνοιξεν εἰς αὐτὸν τὰς πύλας τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας, ἐν ἣ κατέλαβε, τὸ 1821, τὴν θέσιν τοῦ προστάτου του Fontanes.

Ἐπίτηδες συνελέξαμεν μετὰ πάσης ξηρότητος τὰς πρώτας αὐτὰς ἀρχὰς τοῦ βίου τοῦ Οὐίλλεμαῖνου, διότι αἱ ἀρχαὶ αὗται πλειότερον πάσης ἄλλης σκέψεως μαρτυροῦσι περὶ τῆς εὐρύτητος τῶν διανοητικῶν του δυνάμεων καὶ τῶν σπουδῶν του, περὶ τῆς πρωΐμου ὠριμάνσεως τοῦ πνεύματός του, περὶ τῆς εὐσταθείας καὶ τῆς ἀκριθείας τῆς κρίσεώς του. Ὁ *Ἐπαινος* τοῦ Montaigne, ὃν συνέθεσεν ἐν διαστήματι εἴκοσιν ἡμερῶν ἐν ἡλικίᾳ δύο καὶ εἴκοσιν ἔτων παρέμεινεν, ὡς παρατηρεῖ ὁ Σαιντ-Μπέ, ἔργον πολύτιμον καὶ χαριέστατον, μὴ ἐμπεριέχον μηδὲν ἴχνος τύχης καὶ ἀπειρίας· ἐν αὐτῷ ἀπασαί αἱ φυσικαὶ καὶ ζῶσαι χάριτες τοῦ δαιμονίου πνεύματός του ἠθροίσθησαν παρευθὺς· τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι δημιουργημα κριτικοῦ ἀσφαλοῦς περὶ τοῦ καλάμου του καὶ πλήρους συνειδήσεως περὶ τῆς ἱκανότητός του.

Ἐν ἔτει 1815 ἐκλήθη ἵνα διευθύνῃ τὴν τυπογραφίαν καὶ τὴν βιβλιοθήκην· παρητήθη δὲ τῶν θέσεων αὐτῶν μόνον ὁπόταν εἰσῆλθεν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ καὶ δὲν διετήρησεν ἐκ τῶν μισθοφόρων θέσεων του εἰμὴ τὴν τοῦ Εἰσηγητοῦ ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐ-

πικρατείας καὶ τὴν τοῦ καθηγητοῦ ἐν τῇ φιλοσοφικῇ Σχολῇ. Ὅποιαν τέρψιν ἐπέφερεν ἡ διδασχὴ του, ὅσον πλῆθος ἐνθουσιῶν παρευρίσκετο περὶ τὴν καθέδραν αὐτοῦ καὶ περὶ τὴν τῶν συναδελφῶν του Γκιζῶ καὶ Κουζίνου, ἐρωτήσατε πάντας τοὺς παρευρεθέντας εἰς τὰς ὁμηγύρεις ἐκείνας. Ἡ ἐπομένη εἰκὼν, ἣν ὁ Σαιντ-Μπέ ἐχάραξε περὶ τοῦ ῥήτορος αὐτοῦ, θέλει ἀποδείξει εἰς ἡμᾶς τοῦτο εὐκρινέστατα.

«Ἐπὶ τῆς καθέδρας αὐτῆς εἰς ἣν ἀναβαίνει μετ' ἀφροντισίας ἥτις, ὅσον μεγάλη καὶ ἂν ἦναι, δὲν εἶναι ἐστερημένη χάριτος, ἐπὶ τῆς καθέδρας αὐτῆς ἐφ' ἧς κλίνει, ἐφ' ἧς κτυπᾷ μετὰ φαινομένης ἐλλείψεως σοβαρότητος διαψευδοῦσης τὰς ἀρχὰς τοῦ Κικέρωνος καὶ καταφρονούσης τὴν ἀμορφίαν τοῦ λόγου τὴν ἀπηγορευμένην εἰς τὸν ῥήτορα, ἀκούσατε αὐτόν! τὴν ἤχηράν καὶ ἐναρμόνιον καὶ πλήρη χάριτος φωνὴν του, μελωδικὴν καὶ γινώσκουσιν τὸν ἀριθμὸν τοῦ πλήθους· ἡ φωνὴ αὕτη τὰ πάντα κατ' ἀρχὰς ἐπανώρθωσε... Κλίνων πρὸς τὰ ἔξω, λαμπρὸς πρὸς πάντας, ἀναζητῶν, ἐπιζητῶν εἰς τὰ κύκλω τὸ στήριγμα καὶ τὸ κέντρον, συζητῶν καὶ, οὕτως εἰπεῖν, θέλγων σύναμα ἀπάσης τῆς διανοίας, προχωρῶν, ὀπισθοχωρῶν, περιπλανώμενος ἐπὶ τῶν πλευρῶν καὶ οἶονεῖ ἐπὶ τῶν δύο πτερυγῶν τῆς διανοίας του... κέκτηται ὅ,τι οἱ ἀρχαῖοι ἐκάλουν παίγνια τοῦ ῥήτορος, ἀποφθόγματα, ἀστεϊότητας· κέκτηται τὸ διεγερτικὸν ἀνέκδοτον, τὴν ἀπρόοπτον ἐξοδον, τὰ ὁποῖα συνοδεύει ἡ ἐκφραστικὴ καὶ εὐφυὲς ὑπόκρισις, καὶ ἐὰν ἡ φορὰ τοῦ λόγου του ἦναι λίαν ἰσχυρά, λίαν τολμηρά (οὐδέποτε πρὸς τὴν χάριν!), ἐὰν παρεστράπη πολὺ, περιορίζεται λαλῶν, συστέλλει τὸν λόγον καὶ ἐξακολουθεῖ λαλῶν· τότε δὲ συνάπτεται πάλιν ζωηρότητος καὶ σωφροσύνης, θαῦμα εὐκαμψίας καὶ περιστροφῶν τοῦ λόγου, καὶ ὁρμαὶ ἐκούσιοι, ἐπαναλαμβάνόμεναι, ἀναιρούμεναι, ἐξηγούμεναι, πάντοτε θριαμβευούσης τῆς τε αἰσθήσεως καὶ τῆς χάριτος.»

Τοῦτο ὅπερ δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ καὶ τὸ ὁποῖον ὁ εὐφημισμὸς τῆς «ἐκφραστικῆς καὶ εὐφυοῦς ὑποκρίσεως» μόλις κατὰ τὸ ἡμῖς ἐκφράζει, εἶναι ἡ πιθήκω προσόμοιος ἐκείνη μορφή, οἶονεῖ συνεδεδεμένη ἄνευ διατομῆς ἐντὸς ὧμων ὑποκύρτων, τὰ ἀκανόνιστα ἐκεῖνα καὶ μορφάζοντα χαρακτηριστικὰ, πανταχόθεν σπινθηροβολοῦντα σκῶμμα βολταιρικόν, τὸ κατεσκληκὸς ἐκεῖνο καὶ ὠχρὸν δέρμα εἰς ὃ ἔδιδε ζωὴν, ἐν ἐλλείψει χρώματος, ἡ τῶν μυόνων διαρκὲς κίνησις καὶ, ἵνα συντομώτερον εἴπω, ἡ πρωτότυπος ἐκείνη δυσμορφία ἣτις, ἐνεκα τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐκφράσεως, ἐφθάνεν εἰς τὴν μαγείαν καὶ τὴν τέρψιν.

Μὴ περιμείνωμεν ἐκ τῆς συντόμου ταύτης καὶ ἐπιτροχάδην γραφθείσης περιγραφῆς ἀκριβῆ ἐκτίμη-

σιν τῶν ἔργων τοῦ Οὐίλλεμαίνου καὶ τῆς ἐπιρροῆς αὐτῶν ἐπὶ τὴν σύγχρονον κριτικὴν. Ὡς πρὸς τὴν ἐπιρροὴν τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐπὶ τὴν σύγχρονον κριτικὴν θέλομεν περιορισθῆν νὰ παραθέσωμεν χωρὶς τινὰ ἐκ τοῦ Σαιντ-Πιέρ, ἐξετάζοντα τὸν Οὐίλλεμαῖνον ὑπὸ τε τὴν ἐποψὶν τοῦ φιλολόγου καὶ ὑπὸ τὴν τοῦ ἱστορικοῦ.

Τὸ ἑκτακτον τοῦ κ. Οὐίλλεμαίνου εἰς τὴν διδασκομένην κριτικὴν του, τοῦτο τὸ ὅποιον καθίστησιν αὐτῷ μεγάλην τινὰ θέσιν ἄγνωστον πρὸ αὐτοῦ καὶ δυσχερεστάτην κατόπιν εἰς πάντα ἄλλον, εἶναι ὅτι δὲν λεπτολογεῖ εἰς τὰς κρίσεις του, ἐφαρμόζων κείμενον τεσσάρων ἢ πέντε ἀρχῶν κεκλλησιπηνμένων πρὸς ἐξέτασιν ἀριστουργημάτων, ὡς ὁ La Harpe ἔπραξε τοῦτο θαυμασίως εἰς τὰ ὠραῖα τῆς διδασχῆς του θέματα· ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἱστορικὸς φιλόλογος, ἵνα κυριολεκτικῶς εἴπωμεν, καὶ, ἐν τῇ εὐρυχωρίᾳ ταύτῃ θέσει τῇ κακῶς ἀνεπτυγμένῃ, δὲν ἐξέλεξεν ἀντικείμενον περιορισμένον... Ἐκπαιδευθεὶς ὑπὸ τῆς ἱστορίας, ὑπὸ τῆς ἀρχαιότητος καὶ ὑπὸ τῶν νεωτέρων φιλολογιῶν, ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον προσεκτικῶς νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐπὶ τῶν ἔργων κρίσιν σου ἐπὶ βαθείας μελέτης τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ βίου τοῦ συγγραφέως, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τόσον διαφέρων τῶν προηγουμένων κριτικῶν, οἵτινες στηρίζονται ἐπὶ εἰκόνας γενικῆς μᾶλλον ἢ ἐπὶ κρίσεων ἀρεσκείας καὶ ἀπαγγελίας, ὁ κ. Οὐίλλεμαῖνος δὲν διαφέρει οὐχ ἥττον τῶν λοιπῶν πρακτικῶν καὶ εὐφυῶν σοφῶν· ὁ τρόπος του εἶναι ἐλεύθερος τῶντι, φιλολογικὸς, ῥητορικὸς, μὴ ὑποκείμενος εἰς τὴν λεπτολόγον ἐξέτασιν καὶ εἰς τὴν ἀλληλουχίαν τῶν γεγονότων, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὴν συγκίνησιν καὶ εἰς τὴν εὐγλωτσίαν... »

Εἰς ἄλλον συγγραφέα ἦν προωρισμένον νὰ εἰσδύσῃ ἔτι πλέον, καὶ ἐν τῇ νέᾳ ὁδῷ τῇ χαρὰς παρὰ τοῦ Οὐίλλεμαίνου ν' ἀνεύρῃ ἀκόμη τρίτους ἀνεξιχνεύτους καὶ εἰκόνας ἀγνώστους· τοῦτο ἔπραξεν ὁ Σαιντ-Πιέρ, δηλαδὴ ὁ δημιουργὸς τῆς ἐσωτάτης καὶ ψυχολογικῆς κριτικῆς· οὐχ ἥττον ὅμως καὶ εἰς τὸν Οὐίλλεμαῖνον ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη, ὅτι πρῶτος ἀνεκίνησε τὴν τριβὴν, ἀνύψωσε τὴν θέσιν καὶ καθιέρωσεν εἰς τὴν ἐξηγητικὴν μέθοδον τρόπους ἐκτιμήσεως μᾶλλον εὐρεῖς καὶ εὐφρεῖς.

Εἰς τὰς διδασχάς του, αἵτινες ἤθροίζον περὶ τὴν καθέδραν του τὴν φιλελεύθερον τῆς ἐποχῆς νεότητα, ὁ Οὐίλλεμαῖνος ὑπῆρξεν αἰετοῦ ὁ ἀπόστολος ἀπασῶν τῶν γενναίων ἰδεῶν, εἴτε λαλῶν ὑπὲρ τῆς καταδυναστευομένης Ἑλλάδος, εἴτε διαμαρτυρούμενος κατὰ τῆς λογοκρισίας καὶ τῶν προβαλλομένων κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἰδεῶν κωλυμάτων. Ἡ δημοτικότης του τότε μόνον ἤρξατο κάμπτουςα ὀπότε, ἀνυψωθείς εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ γερουσιαστοῦ ὑπὸ τῆς

κυβερνήσεως τοῦ Ἰουλίου, ἀνεμίχθη ἐνεργητικώτερον εἰς τὰ δημόσια. Τότε ἀποκατέστη, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ τῆς Σορβόννης συνάδελφοί του, εἰς τῶν προσφιλῶν σκοπῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἦτις, ἵνα πικρῶς τὸν ἐπικρίνῃ, ἀνεῦρε τὰς ἀπονεμηθείσας ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ πρὸς τοὺς συμμάχους βασιλεῖς κολακείας, ἃς οὗτος ἀνέγνωσεν ἐν τῷ *Δοκιμίῳ περὶ τῶν κλεορεκτημάτων καὶ τῶν ἐλλείψεων τῆς κριτικῆς*. Τότε ὁ Βαρθελεμῆς ἔγραψεν εἰς τὴν *Νέμεσιν*·

Et le laid Villemain, courtisan néophyte,
Qui brossa de baisers la botte moscovite.

Βραδύτερον ἀναγορευθεὶς πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ Οὐίλλεμαῖνος ἐδέησε νὰ ὑποστηρίξῃ πάλιν κατὰ τοῦ ἀνωτέρου κλήρου, ἐκ τῶν κόπων ἧς τινος ἐκλονήθη ὁ νοῦς του. Εὐτυχῶς ὁ κλόνος οὗτος ὑπῆρξε στιγμιαίος, καὶ ὁ θάνατος εὗρεν αὐτὸν ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ τῆς ἀκμαίας διανοίας του.

Γνωστὸν εἶναι ὅτι ἅμα τῇ ἐλεύσει τῆς Αὐτοκρατορίας ἠρνήθη τὸν ὄρκον, περιορίσας τὴν φιλοδοξίαν του νὰ μείνῃ τὸ μαντεῖον τῆς Ἀκαδημίας, καὶ, ὡς ὁ Charles-Quint ἐν τῇ μονῇ τοῦ Saint-Just, νὰ διευθύνῃ τὰς ὑποψηφιότητας καὶ νὰ γνωμοδοτῇ περὶ τῶν διορισμῶν. Ἀφοσιωθείς ἔκτοτε εἰς τὴν φιλολογίαν, ἀνεθεώρει τὰ παλαιὰ του ἔργα, ἐπαυξάνων τὴν ἀποσκευὴν του διὰ νέων μελετῶν, φερουσῶν τὸν τύπον τῆς αἰετοῦ νεαρᾶς καὶ οἶονεῖ ὑπὸ τῆς ἀναπαύσεως ἀναζωπυρουμένης φαντασίας του. Κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην τοῦ βίου του περίοδον, ἐν ἔτει 1858, ἐξέδωκε βιβλίον τι ὑπὸ τὸν ἐξῆς τίτλον· *Ὁ Κ. Σατωμπριὰν, ὁ βίος αὐτοῦ, αἱ συγγραφαὶ του, ἡ φιλολογικὴ καὶ πολιτικὴ ἐπιρροὴ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του*. Ἐν τούτοις, καὶ τοι καταγινόμενος ἀνευδρότως περὶ τὰ φιλολογικὰ, ὁ Οὐίλλεμαῖνος ἐπεθεώρει ἐνίοτε τὴν κυβέρνησιν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ συνῆπτε μετ' αὐτῆς μικρὸν τινα πόλεμον ὑπαινιγμῶν πολιτικῶν, οἵτινες οὐκ ὀλίγον ἠρέθιζον τοὺς πρὸς οὓς οὗτοι ἀπετείνοντο· ἀλλὰ ταῦτα πρὸς αὐτὸν ἦσαν ὥραι σχολῆς. Τὸ πάθος του, ἡ ψυχὴ του, ὁ βίος του ἦτο ἡ Ἀκαδημία, ἣν πώποτε δὲν ἔπαυσε θεωρῶν ὡς τὸ κέντρον τῶν μεγάλων κλασσικῶν παραδόσεων, τὸ παλλάδιον τῆς γλώσσης, τὴν ἐστίαν τῶν ἀγίων καὶ ἁγνῶν φιλολογικῶν παραδόσεων.

Ἐκτὸς τῶν ὠραίων συγγραφῶν αἵτινες θὰ ἐπιζήσωσιν αὐτῷ, κληροδοτεῖ εἰς τοὺς μεταγενεστέρους φήμην πνεύματος λεπτοτάτου τῶν τῆς ἐποχῆς του, ἀληθοῦς ἔραστοῦ τοῦ ὠραίου ἐν τῇ τέχνῃ, πεφωτισμένου φύλακος τῆς τοσοῦτον ἐξόχως γαλλικῆς ἰδιότητος, ἣν καλοῦμεν *Καλλαισθησίαν*.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

ὑπὸ ΔΙΚ,